

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ

ਐਸ ਕੇ ਕਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਪਾਰਸ ਦਾਸ ਜੈਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ - ਜਵਾਬਦਾਰੀ

1964 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 291-ਡੀ

ਪ੍ਰੈਸ ਐਂਡ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਬੁੱਕਸ ਐਕਟ (1867 ਦਾ XXV)—"ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 12—
ਇੱਕ ਪੈਂਡਲੈਟ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ—ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ
ਜਵਾਬਦੇਹ—ਅਜਿਹੇ ਪੈਂਡਲੈਟ ਦਾ ਸਿਰਫ ਵਿਤਰਕ—ਕੀ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ—ਕੇਡ
ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (1898 ਦਾ ਐਕਟ 4)— ਧਾਰਾ 429— ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਰੀਡਿੰਗ ਦੇ
ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ—ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਪੈਂਡਲੈਟ ਜੋ ਧਾਰਾ 3 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ
ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਐਂਡ
ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਬੁੱਕਸ ਐਕਟ, 1867 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਪੈਂਡਲੈਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ
ਛਾਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ
ਛਾਪੀ ਗਈ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਪੈਂਡਲੈਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਜਨਤਕ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ
ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਪੈਂਡਲੈਟ ਦਾ
ਸਿਰਫ ਵਿਤਰਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ
ਹੋਣਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਪੜਚੋਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਜੀ. ਸੂਰੀ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1964, ਸ਼੍ਰੀ
ਐਮ.ਐਮ. ਅਗਰਵਾਲ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 24 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕੇਸਵ ਦਿਆਲ, ਸੀ .

ਸਥਾਈ ਵਕੀਲ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ
ਡੀ.ਆਰ.ਸੇਠੀ ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਕੇ. ਕਪੂਰ , ਜੇ. - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਐਂਡ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਬੁੱਕਸ ਐਕਟ, 1867 ਦੀ
ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਅਤੇ
ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ 2001 ਦੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ,
ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ

ਸਟੇਟ ਪ੍ਰੈਸ ਅਫਸਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ 19 ਸਤੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਐਮ. ਅਗਰਵਾਲ,
ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ,
ਕਿ (1) ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਸ ਦਾਸ ਜੈਨ ਨੇ ਦੋ ਹੈਂਡਬਿਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਸਿਰਲੇਖ ਸਨ "ਜਨਤਾ ਕੇ ਇਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇਹੀਂ ਸੇ ਬਚਾਈਏ" ਅਤੇ "ਸਫ਼ੇਦ ਪੇਸ਼ > ਡਾਰੂਆਂ ਸੇ
ਸਾਵਧਾਨ", (2) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, 'ਉਸ ਨੂੰ ਹੈਂਡਬਿਲਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਛਪਾਈ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜੇ ਉਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ; ਅਤੇ (3) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ
ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ
ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ
ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਖਾਰਜ

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਵ ਦਿਆਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਸਿਰਫ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਛਪਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਵਿੱਚ "ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, "ਜਾਂ ਪਬ ਲਿਸ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਅਬਦੁਲ ਹਕੀਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 'ਤੇ ਉਸ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛਪੀ ਹਰ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ "ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਸਥਾਨ" ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛਾਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਛਾਪੇਗਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ। ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ, ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਜਾਂ ਇੱਕ ਲਈ ਛਾਪੀ ਗਈ ਕਿਤਾਬ

ਜਨਤਕ ਵਰਤੋਂ. ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ, ਇਸ ਲਈ, ਦੇਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। *ਅਬਦੁਲ ਹਕੀਮ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ, ਐਮ.ਸੀ. ਦੇਸਾਈ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ, " ਉਹ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਧਾਰਾ 3 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਛਪਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਸਿਰਫ਼ ਛਪਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਛਾਪਣ ਲਈ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਵਲ ਛਪਾਈ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਕੁਚਿਤ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। "ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਛਾਪੇਗਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਤਾਬ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਲੋੜ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 121 ਦਾ ਸਹੀ ਦਾਇਰਾ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 3 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਅਮਰਥ ਰਾਓ (2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਵੀ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੇ।" ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਰਾਏ ਵਿੱਚ,

ਇਹ ਧਾਰਾ 12 ਲਈ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਵ ਦਿਆਲ ਦਾ ਫਿਰ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕਮਾਤਰ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਪਰਚੇ ਵੰਡੇ ਸਨ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਐਡ ਕੌਸਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੈਂਫਲੈਟ ਦੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦੱਤਾਤਰਾਯ ਮਲਹਾਰ ਬਿਡਕਕਰ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (3) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪੇਪਰ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਤਰਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਜੀ. ਅਲਵੰਦਰ (4) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ* ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੀਮਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਖਬਾਰ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਛਾਪਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਘੇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਖਰੇਵੇਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਚਕਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਧੇਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਪੈਂਫਲੈਟ ਦਾ ਮਹਿਜ਼ ਵਿਤਰਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਛਾਪੀ ਗਈ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਪੈਂਫਲੈਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਜਾਂ ਵੰਡਣ

ਲਈ ਪੈਂਫਲਟ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਂਫਲਿਟ ਹੀ ਵੰਡੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਾੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛਾਪਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਵਜੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੋਸਟਰ , ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ P. 1 ਅਤੇ P. 2, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਛਾਪੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਉਸਨੇ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ, PW 8, ਧਰਮਵੀਰ, PW 9 ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 9/A ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। Iam ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗਲਤ ਪੜਚੋਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਸਬੂਤ of ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ, PW 8 ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕ ਪਰਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P. 4, ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਪੈਂਫਲਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਰਸ ਦਾਸ ਜੈਨ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਾਰਸਦਾਸ ਨਹੀਂ) ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੰਡੇ ਗਏ ਪੈਂਫਲਟ, ਅਤੇ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪਰਚੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਛਾਪੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਗਲਾ ਸਬੂਤ ਧਰਮਵੀਰ, ਪੀਡਬਲਯੂ 9, ਇੱਕ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੈਂਫਲੇਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਲਈ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ । ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੈਂਫਲੈਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੰਡੇ ਗਏ ਪੈਂਫਲੇਟਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਜਾਂ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੇ.ਕੇ. ਵਢੇਰਾ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7, ਅਤੇ ਵੀ.ਕੇ. ਜੌਹਰੀ, ਇੱਕ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫ਼ਸਰ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 6

ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਢੇਰਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। 20 ਮਾਰਚ, 1963 ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਲੈਟ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 3 ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਗਵ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ.ਕੇ. ਜੌਹਰੀ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.6 ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ. ਐਨਐਚ ਨਕਵੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੀ ਆਏ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਨਕਵੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਰਚਾ ਛਾਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਉਕਤ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਨਕਵੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ.ਕੇ. ਜੌਹਰੀ, ਪੀਡਬਲਯੂ 6, ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਛਪਾਈ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬੂਲ ਕੀਤੇ ਪਰਚੇ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ। ਸਬੂਤ ਦੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਰਚੇ ਛਾਪੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ ਪਰਚੇ ਵੰਡੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਵ ਦਿਆਲ ਵੰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਂ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੈਂਡਲੈਟ ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਵੰਡ ਲਈ ਸਬੂਤ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਸ Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Asha Goyal